

De Iustitia Et Iure ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

24 Quas pœnas inducat simonia realis in Ordinibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](#)

Clemens VII. ut refert Nauarrus cap. 27. n. 106. Imò confuetudo illa exigenda dotis, non pro ipso ingressu Religionis, sed pro alimentis Monialis, passim permittitur tanquam licita. maxime si Monasterium sit tenue. vide supra dub. 12.

¹³²
Debet in
alium Mo-
nasterium
destrudi.

Tertiò, Simoniacè admissi ad Religionem, vi- dentur Iure inhabiles ad manendum in illo Mo- nasterio, vbi sic recepti sunt: nam agent dispensatione Ordinarij ut in eo possint permanere; ut patet dicta Extraug. Secus est si ipsi ignorantibus simonia commissa est: hoc tamen non ita est intel- ligendum, quasi professio eorum sit nulla, aut quasi per simoniacam professionem non fiant veri Reli- giosi: sed quia non acquirunt ius præbenda regularis, seu portionis ordinariae, & vocis actiue & passiue, quod ius est infar præbenda canonice. Ad hoc igitur agent dispensatione. Ita Nauarrus comment. 4. de Regular. n. 25.

<sup>Non tene-
tur se ipse
spoliare.</sup>
Aduertere tamen, eum, qui sic receptus est, posse in Monasterio illo remanere & frui cete- rorum commodis, donec per Superiorum com- pellatur aliud ingredi; cum enim professio eius sit valida, & per eam ad professorum onera obli- getur, nimis durum videatur ut seipsum professio- rum commodis spoliare tenerat. Dignus est enim operarius cibo suo: nec poena simoniæ, qua in beneficis committitur, hic locum ha- bent, cum præbenda monachalis non sit pro- priè beneficium Ecclesiasticum, sed nudum ius alimentorum, fundatum in statu regulari & pro- fessione, &c.

DVBITATIO XXIV.

Quas penas inducat simonia realis
in Ordinibus.

¹³³
Conferens
Ordines
simoniacæ,
incurvius
has penas.
Excom-
muni-
cationem.

<sup>An idem
ad alia
extenda-
tur.</sup>

Dico Primo, Conferens Ordines per simoni- am realem, est excommunicatus: Extra- uag. Cum derestabile, de simonia. Idem exten- dunt quidam ad eos, qui pro prima tonsura, vel pro litteris dimissoriis, vel testimonialibus, vel sigillo, aliquid simoniacè accipiunt; idque probant ex Concil. Trident. sess. 21. cap. 1. vbi cum Concilium prohibuit ne pro collatione quo- rumcumque Ordinum, etiam clericalis tonsuræ, aut pro litteris dimissoriis, vel testimonialibus, aut pro sigillo, alia causa quidquam etiam sponte oblatum Episcopi aut corum ministri, quouis praetextu acciperent, tandem subiicit: *Si contra fecerint, tam dantes quam accipientes, penas à Iure inflictas incurvant.*

Sed hac extensio ita generaliter facta non placet. Primo, Quia non videtur rationi con- sentaneum ut incurram excommunicationem, quia solo aliquid pro litteris testimonialibus aut sigillo, cum hoc sit mera redemptio vexa- tionis.

Secundo, Durum videtur, vi Episcopus aut ministri eamdem censuram incurvant, si aliquid sponte oblatum acceperint.

Tertiò, Nullo Iure pro his est poena excom- municationis statuta. Concilium autem non vide- tur velle nouas penas inducere, (aliоquin clari- ѡis id explicuisset;) sed solum renouare quod olim Iure statutum erat. unde illa verba, *Penas Iuriis incurvant, solum referenda sunt ad eos, in*

quos Iure sunt statuta, nempe ad conferentes vel accipientes Ordinem simoniacè. Idem colligitur aperi ex Nauarro cap. 27. n. 111.

Notandum est, Concilium aperte loqui de si- monia reali, id est, que utrumque completa est, ¹³⁴
^{Heic mol-}
ut patet ex verbis, tam dantes quam accipientes de ^{reali v-}
eadem loquitur Extraugans, Cum derestabile, ^{trumque}
ut patet ex verbis, qui dando, vel recipiendo simo- ^{completa.}
niæ commiserunt. Vnde non est excommunicatus, qui per conuentum simoniæ Ordinem confert; nisi res promissa soluta fuerit, ut recte docet Nauarrus cap. 23. num. 104. de quo infra dubit. 27.

Secundò, Est suspensus à collatione cuiusvis ^{2. Subpen-}
Ordinis, etiam primæ tonsuræ. Ita habet Bulla ^{tionem.}
Sixti V. edita in malè promouentes & promo-
tos, v. Ceterum si quis Antistes. & quamus hæc in
cereris punctis redacta sit ad terminos Iuris com-
munis a Clemente VIII. tamen in hoc de simo-
nia promouentibus & promotis, redacta est in
suo vigore, & ab eodem confirmata.

Tertiò, Est suspensus ab executione omnium
munerum Pontificalium; ita Bulla Sixtina; ut à
consecratione templorum, altarium, calcum,
Abbatum, virginum, à benedictione vestium fa-
ciat, &c. Utrum autem Iure antiquo, sepo- ^{Virum In-}
sit dicta constitutione, suspensus sit, dubium ^{re antiquo}
est. Quidam affirmant, ob cap. penultimum de ^{sit suspen-}
simonia, vbi per triennium Episcopus ab Ordi- ^{sus.}
num collatione suspenditur, qui ab ordinando
exit iurandum vel promissionem, qua pro-
mitat se non petitterit ab illo prouisionem. Sed
cum in hoc casu sit peculiaris ratio, non debet
ad alios dissimiles extendi; vnde cum nihil Iure
sit expressum, venus puto non esse Iure antiquo
suspensus.

Quarto, Interdictus est illi ingressus Ecclesiæ; ^{3. Interdi-}
ibidem. ^{ctum in-}

Quintò, Si contra suspensionem vel interdi- ^{gressus}
ctum in
Ecclesiæ, & à perceptione fructuum om-
nium suorum beneficiorum; ibidem.

Sextò, Nemo potest illum absoluere, prater
Romanum Pontificem; etiam si delictum sit occu-
lum: quia Pontifex id sibi reseruat, cum clau-
sula derogatoria omnium priuilegiorum Regula-
ribus datorum, & concessione Episcopis
à Concil. Trident. sess. 24. cap. 6. Puto tamen hanc
Sixtinam plerisque locis ignorari, ac proinde non
esse vnu receptam.

Dico Secundo, Qui Ordinem aliquem per si- ¹³⁵
monian realem suscepit, ^{Accipiens}
^{Ordines}
^{simoniacæ.}

Primo, Est excommunicatus ipso facto; Extra- ^{incurvit}
uag. Cum derestabile.

Secundò, Est suspensus ab executione suorum ^{has penas.}
Ordinum. Nec refert, utrum crimen sit occultum
an publicum, ut habetur dicta Extraug. Utrum au-
tem ab omnibus sit suspensus, an solum ab eo
quem simoniacè suscepit, dubitari potest. Com-
muniors sententia DD. est, ab omnium Ordinum
executione suspensem esse. Ita tenet Silvester
v. Sulpicio, n. 7. & alij: nam supradicta Extraug-
gante dicitur: *Simoniace ordinati, ab executione suo-
rum Ordinum sunt suspensi.* Videri tamen queat
contrarium non improbabile; quia Iure non vide-
tur satis expressum: verba enim illa commode
possunt intelligi de Ordinibus simoniacè suscepitis;
ut in quo quis peccavit, in eo puniatur. quare cum
SL 2 penæ

pœna sint restringende, ita illa verba esse accipienda; alioquin dicendum fuisse, Ab omnium Ordinum etiam ante susceptorum executione sint suspensi. Verum quia Auctores non innuenio, placet sententia communis.

136
Si aliust te
ignorante
pecuniam
dedit, non
es suspen-
sus.

Quod si alius te ignorantie pro tua ordinatione pecuniam dederit, certum est te non fore suspensus ab aliis Ordinibus ante suscepit. multi tamen putant te fore suspensus ab Ordine sic suscepito; quam sententiam Felinus in cap. Per tuas, de simonia n. 3, dicit communem. eamdem tenet Siluester v. Suspensio, n. 7.

Sed contrarium videtur verius; quod tenet Nauarrus cap. 25. num. 68. vbi pro hac sententia citat Bellamerum & Cardinalem. Ratio est, quia id Iure non est expressum: & alia aequum videtur, ut cum ordinatio sit valida, nec possit ei auferri, non prohibetur eius vsu per iniquitatem alterius. cur enim cogetur manere cælebs vt sacerdos, non concessu sacerdotij vsu? nihil enim commeruit cui ei haec pœna irrogetur.

Addo, non incurtere excommunicationem aut suspensionem, etiam post ordinationem, id quod se in scio datum est ab amico pro ordinatione, eidem restituat, aut compenset: ut idem Nauarrus dicit o. 68. contra Silvestrum docet.

Tertio, Si presumperit in illa suspensione ministrare, efficitur irregularis: (vt qui censuram violent) deinde per Bullam Sixtinam ipso facto priuatur omnibus dignitatibus, beneficiis, officiis, & efficitur inhabilis ad omnia.

Quarto, Nemo præter Romanum Pontificem potest illum absoluere à censuris, aut cum eo dispensare, vt patet ex Bulla Sixti, vbi reuocat concessiones omnes & facultates per quas posset quis absoluiri. Sepolta autem hac Bulla, potest Episcopus, si casus sit occultus, & needum ad forum externum deducatur, Concilium Trid. less. 24. c. 6. quod verum est, etiam si cum ipso hæc simonia commissaria esset; quia per hoc non est sua potestate priuatus aut suspensus.

Quidam addunt, eum qui per simoniæ ordinatur, fieri irregulari, eò quod accipiat Ordines in excommunicatione. Ita Hugolinus tab. 4. c. 4.

Sed contrarium est verius, nam per susceptionem Ordinis incurrit excommunicationem; ac proinde per eamdem non potest incurtere irregularitatem, debent enim esse distincti actus. Ideo enim incurrit irregularitas, quia in excommunicatione iam ante existens, ausus est Ordinem suscipere.

D V B I T A T I O X X V .

Quas pœnas inducat simonia realis in beneficio.

137
Procurans
alteri be-
neficium
per simo-
niæ rea-
lem.

Dico Primo, Qui beneficium confert vel procurat alteri per simoniæ realem, eligendo, praesentando, postulando, instituendo, commendando, est ipso facto excommunicatus; Extrau. Cum detestabile, hoc tamen non habet locum in officiis Ecclesiasticis, quæ non sunt beneficia, neque in pensionibus, vel vicariis temporalibus; quia dicta Extrauagans non loquitur de talibus, cum non sint beneficia. vide Nauarrum c. 23. numero 111.

Nomine beneficij etiam comprehendimus Abbatiam & Prioratum; quia secundum Nauarrum sunt beneficia regularia, & Extrauagans expresse de illis loquitur. Idem dixerim de similibus Praelaturis Regularium, quæ non consistunt in nuda commissione ad nutum reuocabili, sed in munere ordinario, vt est Rectoratus, Provincialatus, Generalatus; quia eadem est ratio, & eadem incommoda, imò grauiora, ex simoniaca horum acquisitione sequentur.

Dico Secundo, Qui verò beneficium pertalem Accipiens simoniæ acquirit,

Primo, est ipso facto excommunicatus, Extrau. supra.

Secundo, Omnis collatio & prouisio huiusmodi est nulla, nullumque ius tribuit, dicta Extrauag. vbi decernitur, vt electiones, presentationes, collationes, & alia prouisiones beneficiorum per simoniæ realem facta, sibi irrita, & nullum ius tribuant, & et prouisiæ fructus non faciant suos; sed sub periculo anima sua ad eorum restitutionem teneantur. Idem dicendum, si tu quidem simoniæ non fecisti, sed te sciente & non contradicente facta est ab alio pro te. cap. Nobis fuit, 27. de simonia, iuncta Glossa, & cap. Sicut tuis, 33. codem. vide Co-
ur. reg. Peccatum, p. 2. §. 8. n. 7.

Petes, Quid si legitimè electus vel præsentatus commitrat simoniæ pro confirmatione, vel insti- 138
tutione obtinenda, eritne etiam ipsa electio & pre-
sentatio irrita?

Quidam putant esse irritam. Ita Hugolinus su-
præ c. 5. ex Felino in cap. Sicut tuis, de simonia.

Sed contrarium puto verius, quia Iure non reperitur expressum: imò contrarium insinuat cap. Si confirmationem, de electione, in 6. non enim si posterior actus est irritus, etiam prior irri-
tus centeri debet. Vnde puto sufficere vt tollatur inhabilitas contracta per actum posteriorem; nec opus esse noua electione aut præsentatione. Si ve-
ro in priore actu simonia commissa sit, omnes se-
quentes sunt irriti; quia vano fundamento nituntur: procedunt enim ex suppositione validitatis
prioris actus.

Tertio, Fit inhabilis ad idem beneficium obti-
nendum, cap. Nobis fuit, de simonia, &c. p. 20. Inhabi-
litas.
de electione, vbi dicitur, Episcopum non posse
dispensare vt habeas Praelaturam, quæ tibi per simoniæ ignorante commissam, collata fuit; se-
cùs verò si sit beneficium simplex, quod si hic eger
dispensatione, multò magis es qui sciuit, & non
contradixit, vel per se commisit simoniæ, dispen-
satione eget, ac proinde absque dispensatione in-
habilis est. nemo enim egit dispensatione, id est,
relaxatione Iuris, nisi qui Iure impeditur.

Petes, Quis posset hanc inhabilitatem tollere?
Resp. Certum est, si simonia sit publica, vel de-
dueta ad forum externum, & consentiente beneficia-
rio commissa, inhabilitatem ex ea contraham non
posse tolli per Episcopum, sed per solum Papam.
est communis sententia Doctorum: & satis colli-
gitur ex Iuribus citatis. Si verò sit omnino occulta,
quidam putat per Episcopum tolli posse; tum quia
nullo Iure referatur Summo Pontifici; tum quia
etiam resuera est, videretur tamen concessa
per Conc. Trid. less. 24. c. 6. sub nomine suspensi-
onis, vel irregularitatis, vel casus occulti. Ita Henriquez c. 56. de excommunicatione, & quidam alij.
Quæ sententia etiæ videatur satis probabilis; con-
traria